

REGLEMENT van de INTERNE AUDIT van de groep stad Antwerpen

Inleiding

De interne audit van de groep stad Antwerpen speelt een belangrijke rol in de governance, het risicomanagement en de organisatiebeheersing van de groep stad Antwerpen. In het reglement van de interne audit worden missie, audituniversum, rol en taken van de interne audit van de groep stad Antwerpen (verder in het besluit kortweg 'interne audit' genoemd) vastgelegd, alsook het statuut van de interne auditoren.

Het reglement is opgemaakt conform, en bevestigt het streven naar de naleving van, de professionele normen, standaarden en ethische code vooropgesteld door het beroepsinstituut der auditoren, het IIA (Instituut voor Interne Auditoren).

1. Missie

Interne audit wil een onafhankelijke, objectieve en bekwame partner zijn van het beleid en het management van de groep stad Antwerpen in het beheersen van de risico's van de organisatie. In deze rol staat interne audit in voor het evalueren van de doeltreffendheid van het systeem van risico- en organisatiebeheersing binnen het audituniversum door het uitvoeren van auditopdrachten en het opvolgen van de uitvoering van aanbevelingen.

Interne audit staat het auditcomité bij in de uitoefening van hun verantwoordelijkheden en opdrachten, zoals gedefinieerd in het charter van het auditcomité.

2. Audituniversum

Het audituniversum is vastgelegd in het charter van het auditcomité van de groep stad Antwerpen.

3. Rol en taken van de interne audit van de groep stad Antwerpen

3.1 Algemeen

- Interne audit maakt jaarlijks een risicogebaseerde auditplanning op met het oog op een efficiënte en adequate risicoafdekking en rekening houdende met de beschikbare mensen en middelen. In deze planning wordt de nodige tijdsbesteding voorzien voor:
  - o Geplande audits (o.a. procesaudits en opvolgingsaudits);
  - o Niet-geplande audits (o.a. ad hoc auditopdrachten, inclusief forensische audits);
  - o Projecten, opleiding ....

- Bij de voorafgaande globale risicoanalyse van het audituniversum wint interne audit nuttige informatie in over de te auditeren domeinen en de andere controleactiviteiten. Hierbij overlegt interne audit:
  - o met de verantwoordelijken van het management van stad en OCMW, alsook met het management en raad van bestuur van verzelfstandigde entiteiten behorende tot het audituniversum;
  - o met andere interne en externe controleorganen.

- Het auditplan en de risicoanalyse worden, inclusief een tijdsplanning, ter goedkeuring voorgelegd aan het auditcomité. Het plan wordt eveneens ter kennisneming voorgelegd aan het management van stad en OCMW, alsook het management en raad van bestuur van verzelfstandigde entiteiten behorende tot het audituniversum (voor de geplande auditopdrachten die betrekking hebben op hun entiteit).
- Het goedgekeurde auditplan kan worden aangepast in geval van wijzigingen in risico's, organisatorische wijzigingen,...

Indien van de goedgekeurde planning wordt afgeweken, dan wordt het auditcomité hiervan op de hoogte gebracht. Ook het management van entiteiten behorende tot het audituniversum, en in geval van verzelfstandigde entiteiten ook de raad van bestuur, worden hiervan op de hoogte gebracht indien deze wijzigingen betrekking hebben op hun entiteiten.

- Bij de opstart van een audit wordt het management van de entiteiten behorende tot het audituniversum, op de hoogte gebracht van de scope, doelstellingen en timing van de auditopdracht.
- Bij het beëindigen van een auditopdracht wordt een individueel auditrapport opgesteld en verdeeld conform de procedures en rapporteringslijnen zoals voorzien in het procedurehandboek van interne audit. Deze verschillen naargelang het soort van auditopdracht. Met betrekking tot verzelfstandigde entiteiten wordt door interne audit gerapporteerd aan de bevoegde organen van de verzelfstandigde entiteiten (management en raad van bestuur) over de auditwerkzaamheden die betrekking hebben op deze entiteiten.
- Op de zittingen van het auditcomité wordt ook periodiek gerapporteerd over de uitvoering van de auditplanning, ook over aanpassingen aan de oorspronkelijke auditplanning.
- De volgende soorten van auditopdrachten kunnen door interne audit worden uitgevoerd:
  - o Procesaudits,
  - o Ad hoc audits,
  - o Opvolgingsaudits.

3.2 Procesaudits

- Geplande audits betreffen hoofdzakelijk procesaudits. Deze kaderen in de evaluatie van het systeem van risico- en organisatiebeheersing. De selectie van uit te voeren procesaudits gebeurt op basis van een risicoanalyse.
- Procesaudits kunnen ook ICT-audits of financiële audits omvatten.

3.3 Ad hoc audits

- Ook kunnen steeds ad hoc opdrachten worden opgestart bij entiteiten behorende tot het audituniversum. Meestal zijn deze niet gepland. Ad hoc audits kunnen gaan over "compliance" met regelgeving, adviezen in het kader van reorganisatie ...

Ad hoc auditopdrachten kunnen ook bij entiteiten van de groep stad Antwerpen worden opgestart die niet behoren tot het audituniversum (voor afbakening audituniversum: zie punt 2).

- Een bijzondere vorm van ad hoc auditopdrachten zijn forensische onderzoeken.

Omwille van het vertrouwelijke karakter ervan worden forensische audits opgestart en uitgevoerd in overleg met de algemeen directeur (of directeur van de verzelfstandigde entiteit) en de voorzitter van het auditcomité.

Voor de verspreiding van de rapporten van forensische audits worden specifieke procedures toegepast:

- In tegenstelling tot andere auditopdrachten, worden forensische audits niet op het college (of raad van bestuur) gebracht. Forensische audits worden enkel gerapporteerd aan de algemeen directeur (of leidinggevende van de verzelfstandigde entiteit) en de voorzitter van het auditcomité.
- De voorzitter van het auditcomité licht de leden van het auditcomité in over uitgevoerde forensische audits. De leden van het auditcomité beschikken over inzagerecht in deze auditrapporten.
- Een aanvraag tot openbaarmaking van een forensisch auditrapport wordt steeds geweigerd (cf. art. II. 34, 2° van het Bestuursdecreet).

3.4 Opvolgingsaudits

- Naast procesaudits zijn ook opvolgingsaudits een vorm van geplande auditopdrachten. Deze planning gebeurt op basis van een opvolgingstraject. In geval een auditrapport aanbevelingen bevat, wordt door het management een actieplan opgesteld met concrete en SMART-geformuleerde acties om aan deze aanbevelingen tegemoet te komen.
- Dit actieplan wordt voorgelegd aan het college, of raad van bestuur in geval van een verzelfstandigde entiteit, en de uitvoering ervan wordt door middel van een opvolgingsaudit, die circa 12 maanden na de initiële audit wordt opgestart, opgevolgd.

3.5 Vragen tot opstart van een audit

- Audits op vraag van het auditcomité worden steeds ingepast in de auditplanning.
- Ook de algemeen directeur en de directeur interne audit kunnen steeds op eigen initiatief beslissen tot de opstart van een auditopdracht in functie van de tijdsbesteding en prioriteiten.
- Mits een gemotiveerd voorstel of vraag kan de opstart van een audit worden ingediend door:
  - Personeelsleden:
    - alle bedrijfsdirecteurs en directeurs van verzelfstandigde entiteiten behorende tot het audituniversum kunnen de opstart van een audit aanvragen;
    - aanvragen van personeelsleden van de groep stad Antwerpen verlopen via de (bedrijfs)directeur van de betreffende entiteit.
  - Mandatarissen: aanvragen van mandatarissen gebeuren via de fractievoorzitter of de voorzitter van de raad van bestuur.
- De directeur interne audit analyseert deze gemotiveerde aanvraag en beslist over de ontvankelijkheid van de aanvraag, rekening houdend met prioriteiten en de lopende tijdsbesteding, en de mogelijke impact op de uitvoering van de auditplanning.

Indien de vraag tot opstart van een audit betrekking heeft op een klacht of melding dan oordeelt de directeur interne audit op basis van een risico-inschatting of een audit dient te worden opgestart.

- Het auditcomité wordt geïnformeerd over alle vragen tot het opstarten van een audit en het al dan niet opstarten van een auditopdracht. Desgevallend wordt de auditplanning bijgestuurd en opnieuw voorgelegd aan het auditcomité.

Het management van de entiteiten behorende tot het audituniversum, en in geval van verzelfstandigde entiteiten ook de raden van bestuur, worden hiervan op de hoogte gebracht voor zover deze bijsturing betrekking heeft op hun entiteiten.

3.6 Kwaliteit

- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden worden door interne audit de normen, standaarden en ethische code van het beroepsinstituut der auditoren, het IIA (Instituut voor Interne Auditoren), maximaal nagestreefd. Eventuele afwijkingen worden gerapporteerd aan het auditcomité. Jaarlijks bevestigt het auditcomité de conformiteit van de werking van interne audit met de normen, standaarden en ethische code van het IIA.
- Interne audit hanteert eigen methodieken en procedures die zijn opgenomen in een procedurehandboek, dat ter beschikking staat van alle medewerkers van interne audit.
- Via interne evaluatie, alsook een periodieke externe evaluatie, wordt de kwaliteit van de opgeleverde rapporten en andere auditwerkzaamheden gewaarborgd.
- Door middel van vorming en opleiding worden de competenties van de auditoren op peil gehouden. Interne audit streeft ernaar om steeds mee te zijn met de nieuwste (audit)technieken.
- In functie van specifieke competenties en noodwendigheden kan, onder leiding van interne audit, ook een beroep worden gedaan op externe auditfirma's.

3.7 Rapportering naar het auditcomité

- Jaarlijks maakt interne audit een auditplanning en een activiteitenverslag op en rapporteert hierover aan het auditcomité
- Het auditcomité wordt ook periodiek (3-maandelijks) door interne audit geïnformeerd over:
  - o de uitvoering van en wijzigingen aan de goedgekeurde auditplanning;
  - o vragen tot het opstarten van een audit en de gemotiveerde beslissing tot het al dan niet opstarten van een auditopdracht naar aanleiding van een dergelijke vraag;
  - o de inhoud van de uitgevoerde audits (behalve forensische audits) via rapportering of auditverslagen;
  - o de werking van interne audit (via KPI's).

De vertrouwelijkheid van de audits dient hierbij steeds gewaarborgd te blijven.

3.8 Samenwerking met andere audit- en controleactoren

De interne audit van de groep stad Antwerpen kent een samenwerking met andere audit- en controleactoren, nl.:

- Audit Vlaanderen

De relatie tussen Audit Vlaanderen en interne audit is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst, die werd goedgekeurd door de gemeenteraad van 26 september 2016 (besluit 2016_GR_00573).

Het principe van single audit is een belangrijke component in deze samenwerking. Interne audit zal in samenspraak met andere audit- en controleactoren er steeds naar streven om de werkzaamheden op elkaar af te stemmen, dit met behoud van elkaars autonomie en verantwoordelijkheden.

- Externe consultants en interne controleactoren

In functie van specifieke competenties en noodwendigheden kan een beroep worden gedaan op externe consultants en interne controleactoren, zoals Inspectie Financiën.

In voorkomend geval behouden de externe consultants zich steeds aan de vooropgestelde afspraken met betrekking tot vertrouwelijkheid, objectiviteit en onafhankelijkheid.

Alle contacten met en opvolging van externe consultants verlopen via interne audit.

4. Het statuut van interne auditoren

4.1 Onafhankelijkheid

- Interne audit is een onafhankelijke dienst en staat los van de dagelijkse operationele activiteiten en timing. Hierdoor kan interne audit in alle objectiviteit onderbouwde analyses en doorlichtingen uitvoeren en adviezen opmaken.
- Interne auditoren kunnen geen operationele bevoegdheden uitoefenen en kunnen geen verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot het ontwerpen, installeren, uitvoeren of beheren van processen en procedures, buiten deze van interne audit zelf.
- Interne audit ziet er nauwgezet op toe dat de onafhankelijkheid bewaard blijft. Indien interne audit organisatorisch wordt ingedeeld bij een andere organisatorische entiteit, kan dit nooit de inhoudelijke werking betreffen, maar enkel de logistieke ondersteuning zoals personeelsbeheer, financieel beheer, huisvesting, enz.

4.2 Autoriteit

- Om de auditactiviteiten te kunnen uitvoeren heeft interne audit, in functie van auditopdrachten, toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager (dus inclusief digitale bestanden), en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar taken of bevoegdheden van de entiteiten binnen het werkterrein van interne audit worden uitgevoerd.
- Auditoren kunnen aan alle personeelsleden inlichtingen vragen die voor de uitvoering van de opdrachten nodig worden geacht. Ieder personeelslid is ertoe gehouden op een volledige wijze te antwoorden en alle relevante informatie en documenten te verstrekken.

4.3 Gedragscode(s)

De medewerkers van interne audit houden zich aan de gedragscode voor ambtenaren (A-waarden), alsook aan de specifieke gedragscode voor auditoren van de stad Antwerpen, die gebaseerd is op de normen, standaarden en ethische code van het IIA. Hierbij staan volgende principes voorop:

- Integriteit,
- objectiviteit en onafhankelijkheid,
- vertrouwelijkheid,
- bekwaamheid.